

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

 VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov
EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNIT**

Mgr. Eva Križanovičová

Tvorivá dramatika 1 časť

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava
Autor UZ: <Mgr. Eva Križanovičová>
Kontakt na autora UZ: <ZŠ Blatné Remety>
Názov: <Tvorivá dramatika 1 časť>
Rok vytvorenia: <2014>
Oponentský posudok vypracoval: <Ing. Jana Križanovičová>
ISBN 978-80-565-0832-9

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inkluzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah

1 Pracovný list Snežienky	4
1.1 Úlohy na komunikáciu a čítanie s porozumením	4
1.2 Úlohy na rozvoj fantázie a tvorivosti	8
2 Pracovný list Prefíkaná líška a múdra kačka	14
3 Pracovný list Kohútik Červený hrebienok	18
4 Pracovný list Snehulienka a sedem trpaslíkov	26
5 Pracovný list Blahoželania a vinše	38

1 PL SNEŽIENKY – MÁRIA HAŠTOVÁ

1.1 Úlohy na komunikáciu a čítanie s porozumením

Literárny text: *Mária Haštová: Snežienky* (umelecký text), *Mária Haštová: Snežienky* (umelecko-vecný text), *Snežienka jarná – posol jari* (vecný text)

<http://www.pramen.info/c/1033/snezienka-jarna.htm>

- 1. Vieš doplniť slová, ktoré chýbajú v texte Snežienka jarná – posol jari? Text nájdeš na <http://www.pramen.info/c/1033/snezienka-jarna.htm>.**

Snežienka jarná – posol jari

Často sa s ňou stretáme v a, kde sme ju začali pestovať už v 16. storočí. Oblúbená je preto, že patrí medzi prvé rastliny. Znáša nočné, takže ju nájdeme už počas teplejšieho februára. Preferuje hlinité výživné pôdy najlepšie prevlhčené spodnou vodou. Snežienka je rastlina 15 až 20 cm vysoká. Stonka je, priama, hore ohnutá s kvetom. Listy sú sivozelené, mäsité,, čiarkovité s bielym Cibuľka je veľkosti, má guľovitý až pretiahnutý tvar a veľmi tenkú šupku. Ak sa cibuľka odhalí nad zem, veľmi rýchlo Celá rastlina je a najviac jedovatých alkaloidov je práve v cibuľke. Pri požití sa otrava prejavuje slinením, a hnačkou. Kvet sa skladá z troch vonkajších šikmo rozostavaných okvetných a vnútorných menších nazelenalých lupeňov.

- 2. Vyber a doplň do textu Snežienky od autorky Márie Haštovej správne slová.**

Pomôž si pomôckou: jar, mrazov, snežienky, meno, slniečko, prvé snehy, jarné kvietky, smelé.

Len čo zídu, len čo okopnejú južné svahy, len čo zasveti prvé teplejšie, už vykuknú zo zeme prvé - snežienky. Sú biele ako sneh. Aj podľa snehu dostali svoje Hádam preto sú aj také a neboja sa nočných mrazíkov, ani denných mrazíkov, ani veľkých silných Ale nielenže sa neboja, no priam ich vyháňajú do ďalekých severných krajov, ktoré sú domovom zimy a mrazu. sú najmilšie kvety, lebo sú prvé. Keby nebolo snežienok, ani by sme nevedeli, že sa mrazy od nás stáhujú do svojej vlasti, a k nám už prichádza

3. Vystrihni a nalep strofy popletenej básničky Snežienky v správnom poradí. Nauč sa ju naspamäť.

Snežienočka drobnučká,
utiahnutá v kríčku,
prečože máš ručníček
na belavom kríčku?

Hned' za tebou plno ich
na lúčinku príde,
zahod', zahod', ručníček,
ved' už teplo bude...

Len sa neboj snežienka,
že t'a zima drví,
už je po nej, jar je tu
a ty si kvet prvý.

Juj, zima je veliká
a ja kvietok malý,
juj, bojím sa, že mi mráz
biele líčko spáli...

4. Pomenuj obrázky jarných kvetov.

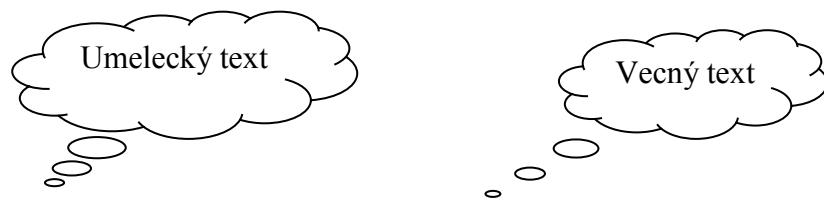
5. Po prečítaní textu odpovedaj na nasledujúce otázky.

- a) Páčili sa ti texty o snežienkach? Zakrúžkujte svoju odpoveď: a) ÁNO b) NIE
b) Svoju odpoveď zdôvodni jednou vetou.

- c) Rozhodni a doplň o aké texty ide. (umelecký text, vecný text, umelecko – vecný text, poézia, próza, ľudová rozprávka, autorská rozprávka)

Snežienka jarná – posol jari	Snežienky	Snežienky – báseň

d) Spoj správne.

- je presný a pravdivý text, ktorého cieľom je podať čitateľovi presné informácie o niečom
- nám ponúka predovšetkým umelecký zážitok

e) Čo majú texty o snežienkach spoločné? Čím sa odlišujú?

.....
.....
.....

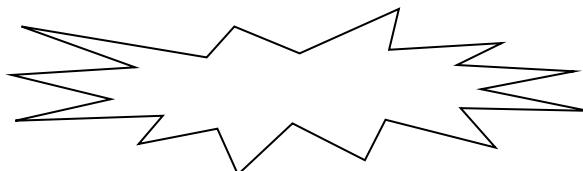
f) Z koľkých strof a veršov sa skladá báseň Snežienky?

g) Kto napísal báseň Snežienky?

h) Koho považujeme za hlavnú postavu v našich textoch? Napíš do oválu.

i) Ako by si výstižne pomenoval snežienky v textoch? Napíš do hviezdičky.

6. Rozbor textov - odpovedaj na otázky písomne.

Kedy vykuknú zo zeme prvé jarné kvietky?

Ako sa volajú?

Kde sa často stretávame so snežienkami?

Podľa čoho dostali meno snežienky?

Dokonči vetu. Keby nebolo snežienok, ani by sme nevedeli, že

V akom storočí sa začali pestovať snežienky?

Stonka snežienky je?

Aká je snežienka rastlina?

Ako sa báseň Snežienky začína?

Porozmýšľaj a napiš, ako inak by sa mohla báseň začať.

.....

Kde sa odohráva príbeh snežienky z básne?

Čoho sa bojí snežienka? Vyhľadaj a vypíš z básne.

.....

Zarecítuj báseň Snežienky. Akými zvukmi by si recitáciu mohol podfarbiť? Prečo?

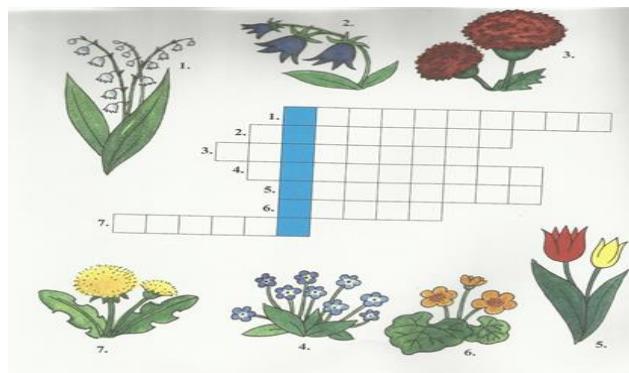
.....

Z čoho sa skladá kvet snežienky?

Dokonči text. Len sa neboj snežienka, že t'a zima drví,

.....

7. Vylúšti tajničku.

8. Prečítaj maľovaný príbeh. Pokus sa aj ty nejaký text vytvoriť.

SNEŽIENKY

BRNKLO LÚČIKOM PO VEĽKOM. TAM KDE PADOL
O CHVÍĽOČKU ROZKVITOL KVET BOL BIELY AKO SNEH.
ZARAZ ICH BOL PLNÝ BREH. NASTAL JASOT PREVEĽKÝ:
„VYKVITLI NÁM !“ VYŠIEL Z MRAVENISKA, A NA
BRIEŽOK TÍSKA. POZREL PRED , KAMŽE SA TEN
 BERIE? „HEJ, KAMARÁT, SNEH JE, VIETOR FUČÍ,
NABERIEŠ SI DO !“

NIČ TO ZA TO, UŽ SOM VEĽKÝ, IDEM HORE NA
DÁM PEREČKO, POTEŠÍM JEJ „ AJ JA IDEM,
POČKAJ, JAR SA BLÍŽI, UŽ JE MAREC. I SA
RADUJE, KEĎ JEJ NIEKTO V MARCI DARUJE.
 KROK A SKOK, UŽ SA DRIAPE NA BRIEŽOK. JEDEN
MYK A DRUHÝ MYK, NAZBIERALI ZA I ZA
TO VÁM BOLA SLÁVA! IM ZA ODMENU DÁVA.

1.2 Úlohy na rozvoj fantázie a tvorivosti

1. Príbeh z obrázka

a) Pozri sa na obrázok. Napíš, čo vidiš na obrázku.

.....

b) Napíš, čo je okolo obrázka.

.....

c) Čo sa na obrázok nezmestilo? Tvor nové slová:

.....

d) Ktoré iné kvety mohli byť na lúke so snežienkou?

e) Napíš, čo sa deje okolo obrázka.

.....

f) Čo sa mohlo stať predtým, ako nastala situácia na obrázku.

.....

.....

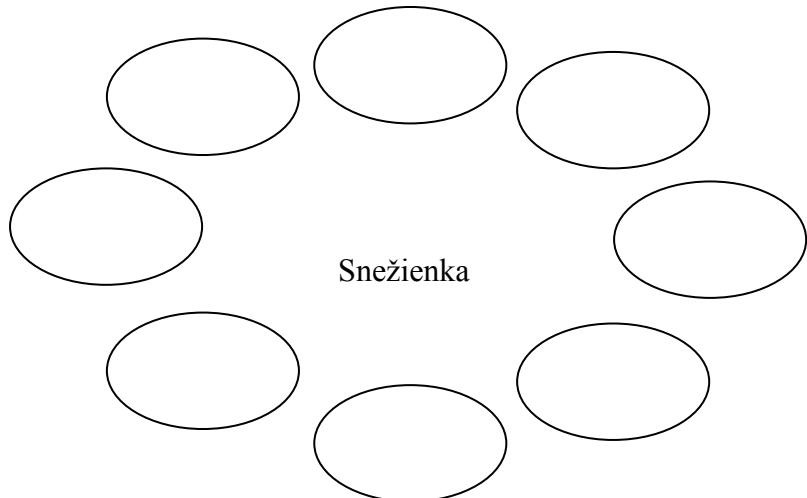
g) Čo bude ďalej.

.....

.....

2. Clustering

Porozmýšľaj a napíš do bublín slová, ktoré ti k snežienke napadnú.

3. Cinquain

Slovo snežienka ponúka veľa možností vytvoriť krátku báseň. Vedel by si napísat' päťveršovú báseň s východiskovým slovom SNEŽIENKA o tom aká bola a čo pre nás znamená? Pracuj podľa nasledujúcich pokynov.

1. Verš: podstatné meno: SNEŽIENKA
2. Verš: opis témy – dve prídavné mená
3. Verš: vyjadruje dej – tri slovesá
4. Verš: vyjadrenie emocionálneho vzťahu k téme – veta zo štyroch slov
5. Verš: synonymum, podstata témy – jedno slovo (slovný druh, podľa vlastného výberu)

4. Akrostich

Na začiatočné písmená doplní slová, ktoré súvisia so slovom snežienka.

S -

N-

E-

Ž -

I -

E -

N -

K -

A -

5. Eskimácka pošta

Pokús sa vytvoriť vety na základe daných obrázkov a prečítať eskimácku poštu. Napíš humorný príbeh na základe obrázkov.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. Brainwriting

Porozmýšľaj, ktoré motívy z príbehu nachádzaš alebo nenachádzaš vo svojom súčasnom živote. Chcel by si byť snežienkou? Vysvetli prečo áno a prečo nie.

Áno

Nie

7. Zdrobneniny

Vytvor zdrobneniny od slova snežienka a napíš ich.

An empty, rounded rectangular speech bubble with a small tail pointing to the left, intended for handwriting practice.An empty, rounded rectangular speech bubble with a small tail pointing to the left, intended for handwriting practice.An empty, rounded rectangular speech bubble with a small tail pointing to the left, intended for handwriting practice.An empty, rounded rectangular speech bubble with a small tail pointing to the left, intended for handwriting practice.

8. Sedem tvári snežienky

Napíš šest' oblúbených aktivít, činností snežienky. Siedmu sa pokús humorne ukončiť.

V pondelok som

V utorok som

V stredu som

Vo štvrtok som

V piatok som

V sobotu som

A v nedel' u som

9. Spisovatelia

Pokús sa vytvoriť a napísat' vlastnú rozprávku o snežienke. Pracuj samostatne a potom prezentuj svoj výtvor pred celou triedou.

10. Ilustrátor

Pokús sa nakresliť obrázok na základe napísanej rozprávky.

As a result, the number of people who have been infected with the virus has increased rapidly, and the disease has spread to many countries around the world. The World Health Organization (WHO) has declared the COVID-19 pandemic a global emergency, and governments and health organizations are working to contain the spread of the virus and provide medical care to those affected.

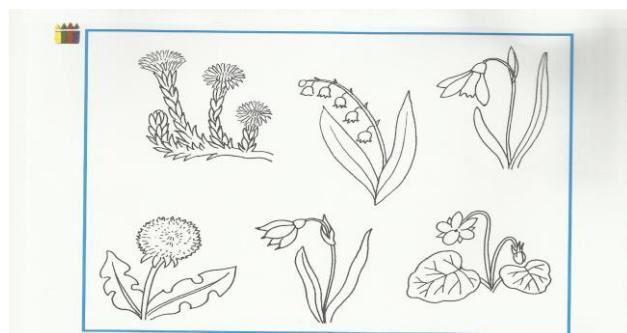
11. Básnici

Skús dokončiť báseň. Napíš jej vhodný názov. Prezentuj svoju báseň.

.....
Vyrástla dnes snežienočka
na tom našom brehu,
nožičku má uzímenú,
schováva ju v snehu.

.....
Slniečko sa z výšky díva,
natáhuje lúče,
od snežienky zobraľo si
prvé jarné lúče.

12. Nájdi a vyfarbi snežienku medzi ostatými kvetmi.

13. Napíš, čo mohli povedať kvietky dievčatku, keď ich trhalo.

.....
.....
.....
.....
.....

14. Uhádni hádanky a ich riešenia napíš na pripravené riadky. Spoj čiarou odpoved' s obrázkom.

Biely kvietok z chotára,
jari bránu otvára.
Na byľôčke snežná vločka,
vo vázičke mamu počká.
Čo je to?

Žlté hniezda plné kvetov,
ofukuje jarný vietor.
Do každého kalíška
nakukuje včelička.
Čo je to?

Chodí slnko po priekope,
vyháňa sneh, na zem klope.
A v jej hrudkách lúčmi tká,
malé žlté slniečka.
Čo je to?

Z lístkového kornútka
osem zvoncov vykúka.
V každom taká vôňa spáva,
až sa mravcom krúti hlava.
Čo je to?

Je celá fialová,
v tráve sa ľahko schová,
včielkam to ale nevadí,
vôňa ju aj tak prezradí.
Čo je to?

Lúka plná žltých hlávok,
strapatí ju jarný vánok.
Ked' si zopár vláskov chytí,
urobí z nich padáčiky.
Čo je to?

Malé žlté slniečko,
biele riasy,
namáhaj sa máličko.
Čo to bude asi?

V potoku si nohy močí,
dvíha z vody žlté oči.
Pod lesklými listami
žabka drieme od jari.
Čo je to?

15. Napíš čo najviac slov vytvorených z písmen slova SNEŽIENKA.

.....
.....
.....
.....

2 PL PREFÍKANÝ LIŠIAK A MÚDRA KAČKA – VITALIJ BIANKI

Literárny text: *Vitalij Bianki*: Prefíkaný lišiak a múdra kačka (preložila Hana Ferková)

1. Text doplnď vetymi, ktoré sú pod ním. Do textu napíš číslo vety, ktorá na vynechané miesto patrí.

Bola jeseň. Prefíkaný lišiak húta: „Kačice sa chystajú odletieť. Zájdem k rieke a chytím si kačičku.“ Prikradol sa ku kŕdľu a jednu kačku Ale kačička sa mu zo všetkých sín vytrhla. „Ej, ty!“ húta lišiak. „vyšklbla si sa...“ Kŕdeľ sa splašil, vzniesol sa a odletel. Ale kačička ostala tu. Krídlo , perie vyšklbnuté. Schovala sa do tŕstia a lišiakovi klepli zuby naprázdno. Bola zima. Prefíkaný lišiak húta: „Jazero zamrzlo, teraz je kačička moja.“ A kačička riečky. Vyviera tu spod zeme teplý prameň, nedá vode zamrznúť. na kačičku. No kačička žblnk, skryla sa mu pod ľad. húta lišiak. „Ved' si sa utopila...“ Bola jar. Prefíkaný lišiak húta: „Na riečke sa topí ľad. Pôjdem a pochutím si na zamrznutej kačičke.“ po rieke živá a zdravá. Vtedy sa ponorila pod ľad a vyšla na druhom brehu. Aj tam bol teplý prameň. „Ej, ty!“ húta lišiak. „Počkaj, teraz sa do vody.“ „Kvá, kvá, kvá...“ vysmievajúca sa mu kačička. Vzniesla sa nad vodu a odletela. Cez zimu sa jej krídlo jej nové perie.

- 1) Lišiak sa vrhol
- 2) mala zlomené
- 3) Prišiel a kačička pláva
- 4) schmatol za krídlo
- 5) sedí na brehu
- 6) zahojilo a narástlo
- 7) „Ej, ty!“
- 8) vrhnem za tebou

2. Skús vymysliť, čo sa mohlo v príbehu diať ďalej. Snaž sa byť originálny, použi fantáziu prípadne vytvor vtipné pokračovanie.

.....
.....
.....
.....
.....

3. Rozbor textu - odpovedaj na otázky písomne.

Ako sa príbeh začína?

Čo je hlavnou téμou príbehu?

Koho autor v považuje za hlavnú postavu?

Kde sa príbeh odohráva?

Čo robila kačička?

Čo sa chystal urobiť lišiak?

Prečo kačička neodletela s ostatnými kačicami?

Prečo bol lišiak prefikaný?

.....
.....

Čo hútal lišiak v zime? Vypíš z textu.

.....
.....

Dokonči vetu. Lišiak sa vrhol na kačičku. No kačička žblnk,

.....

Čo hútal lišiak v jari?

Čo robila kačička v jari na jazere?

Prečo sa kačička vysmievala lišiakovovi?

Pokus sa zdôvodniť názov textu Prefikaný lišiak a múdra kačička.

.....

Napíš vlastnosti zvierat:

LÍŠKA

.....
.....
.....

KAČKA

.....
.....
.....

4. Vyhladaj v texte slovesá. Napíš ich.

.....
.....
.....

5. Vysvetli, čo znamenajú vety.

Lišiakovi klepli zuby naprázdno.

Lapiť vtáčka na lep.

Nalapať ho na hruškách.

6. Antonymá. Vytvor slová s opačným významom.

nové - chytím - pôjdem -

7. Vyhladaj v texte prídavné mená a napíš ich do tabuľky podľa rodu.

Mužský rod	Ženský rod	Stredný rod

8. Dopíš vhodné prirovnania.

malé ako sladké ako

tenké ako biele ako

čierne ako farebné ako

9. Precvič si jazýček krátkou básničkou. Prelož krátku básničku do vymysленého – neexistujúceho jazyka.

Poteší sa každá kačka,
ked' na ceste stojí mláčka.

Spokojne hned' chvostom točí,
s radosťou do mláčky skočí.

Vymaľuj si kačku:

10. Napíš osnovu deja k textu Prefíkaný lišiak a múdra kačička.

.....

.....

.....

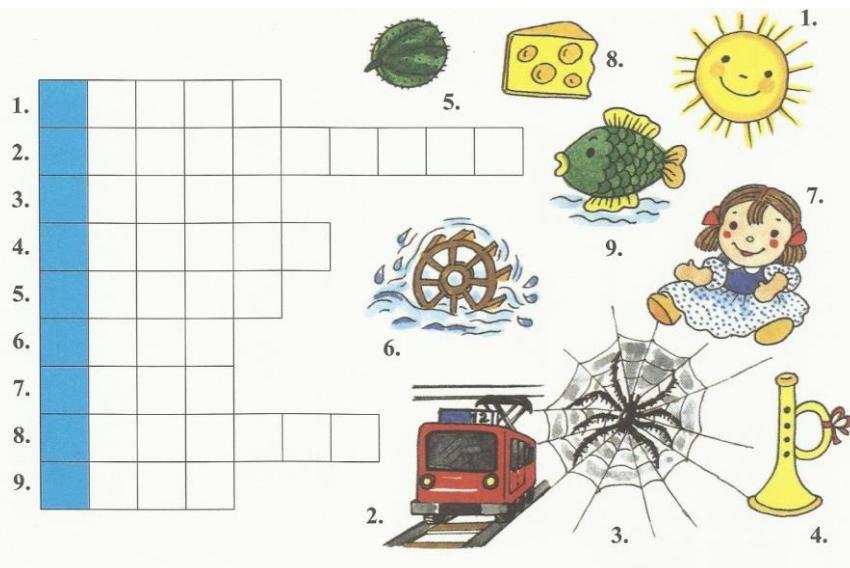
.....

11. Vystrihni a nalep obrázky v správnom poradí podľa deja v texte. Pokus sa ho prerozprávať.

12. Vylúšti tajničku a dokončí jesennú pranostiku.

_____ - z pol'a ber!

3 PL KOHÚTIK ČERVENÝ HREBIENOK

Literárny text: Kohútik Červený hrebienok – Ukrajinská ľudová rozprávka (preložila Vlasta Ballová)

1. Spoj čiarou text so správnym obrázkom.

1. V chalúpke býval kohútik Červený hrebienok a dve myšatká – Krút'sa a Vrt'sa.
2. Raz našiel kohútik pšeničný klások. „Kikirikí! Vstávajte, Krút'sa a Vrt'sa, urobíme si pirôžky na smotane!“ Obe myšatká vybehli na dvor, dali sa do tanca a pritom si spievali: „Pirôžky na smotane, to my rady máme!“ Tu kohútik vraví: „A ktože bude mlátiť?“ „Ja veru nie! Ani ja!“ – zvolali Krút'sa a Vrt'sa. „Tak teda mlátiť budem ja!“ – povedal kohútik a dal sa do roboty. Krút'sa a Vrt'sa sa hrali na preskakovačku.
3. „Pšenicu som už pomlátil,“ – vraví kohútik, „ale kto ju zanesie do mlyna?“ „Ja veru nie! Ani ja!“ – zapišťali myšatká. „Zanesiem ju teda sám!“ – povedal kohútik. Prehodil si vrecko cez plece a odniesol ho do mlyna.
4. Ked' kohútik priniesol múku, vraví: „A kto zamiesi cesto?“ „Ja veru nie! Ani ja!“ – ozvali sa Krút'sa a Vrt'sa. „Zamiesim ho teda ja!“ – povedal kohútik. A začal miesiť. „Cesto som zamiesil,“ – vraví kohútik, „ale kto bude pirôžky piecť?“ „My veru nie!“ – zakričali myšatká. Kohútik narúbal dreva, zakúril do pece a začal kuchtiť. Krút'sa a Vrt'sa si sadli do chladku pod vŕbu.
5. Ked' bolo všetko hotové, pribehli myšatká do chalúpky, sadli si za stôl pirôžky jest'. „A kto bude pirôžky jest'?“ – opýtal sa kohútik. „Ja!“ – zvolalo Krút'sa. „Aj ja!“ – zvolalo Vrt'sa. „To teda nie!“ – povedal kohútik. Chytil myšatká za ušká a vyniesol ich za dvere. Potom si sadol za stôl a dobre sa po robote najedol.

2. Precvič si jazýček jazykolamom.

V našej peci myši pištia, v našej peci psík spí. Strč prst skrz krk.

3. Napiš správne popletené príslovia o práci.

Kto nikdy nezačne, ale sladké ovocie.

Čo máš urobiť dnes, nikdy nedokončí.

Práca má horký korienok neodkladaj na zajtra.

Za rána za rosy sa sama chváli.

Dobrá práca najlepšie sa kosi.

4. Vyhľadaj a podčiarkni mená zvierat, ktoré sa vyskytujú v rozprávke.

kohutík Jarabáčik, myška Hryzka, kohutík Červený hrebienok, myška Krút'sa, líška Ryšavka, pes Dunčo, myška Vrt'sa, kohútik Lapajko, myška Terka, mačka Líza, kačka Kvakačka.

5. Napiš činnosti v takom poradí, v akom ich urobil kohútik, aby mohol upiecť pirôžky.

pomliet' múku	1. _____
mlátiť klások	2. _____
upiecť pirôžky	3. _____
zamiesiť cesto	4. _____

6. Rozbor textu - odpovedaj na otázky písomne.

Páčila sa ti rozprávka? Zdôvodni.

Akú hlavnú myšlienku vyjadruje rozprávka ?

Aké postavy v nej vystupujú? Charakterizuj ich.

Ako by si pomenoval rozprávku podľa vlastnosti zvierat.

.....

Povedz, ktoré sú z nich reálne, fiktívne (vymyslené), kladné a záporné, hlavné, vedľajšie.

.....

Považuješ príbeh rozprávky za reálny alebo vymyslený?

V akom čase a priestore sa odohráva príbeh rozprávky?

Vakej krajine sa príbeh odohráva?

Vakej osobe je vyrozprávaný príbeh rozprávky?

Čo spôsobuje stupňovanie deja – gradáciu?

Vyskytuje sa v rozprávke priama reč – prehovory postáv?

Aké príslovie vyplýva z rozprávky?

Ako sa príbeh končí?

Napíš, ako inak by sa mohla začať rozprávka?

.....

.....

.....

Porozmýšľaj a vytvor iný záver rozprávky.

.....

.....

.....

5. Osnova ukrajinskej ľudovej rozprávky Kohútik Červený hrebienok.

Po tichom prečítaní rozprávky zostav stručnú osnovu a prečítaj ju.

.....

.....

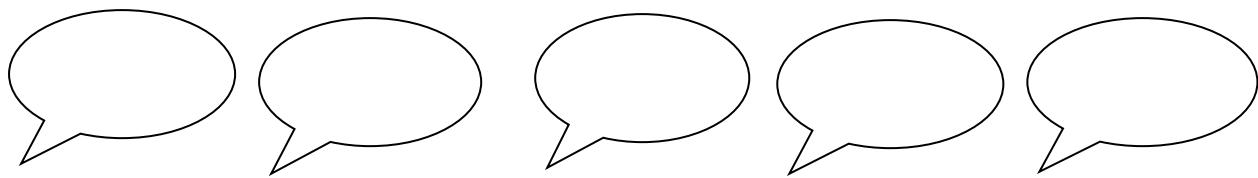
.....

.....

6. Vystrihni a nalep obrázky v poradí podľa deja rozprávky Kohútik Červený hrebienok. Porozprávaj v krátkosti dej rozprávky.

7. Vpíš do bublín zdrobneniny z textu.

8. Uhádni hádanku.

Žije v temnej lesnej skrýši a pritom sa plyšom pýši. Čo je to?

9. Nájdi, kde sa schovali myšky. Koľko si ich našiel? Pokús sa napísat' o nich básničku, alebo príbeh.

.....
.....
.....
.....
.....

10. Dramatizácia slovenskej rozprávky Klások.

Staň sa na chvíľu postavou z rozprávky a zahraj si ju podľa predlohy

Osoby: Kohútik Kikirík, rozprávač, štyri myšky – Myšuľka, Hryzuľka, Chvastuľka, Piskuľka

Kostýmy: klasické – naznačené zvieratá – čiapky, ušká, chvosty, kohútik a podobne

Rekvizity: metla, vrece, košík, klások – veľký

Scéna: Hospodársky dvor, naznačený plot

1. výstup

Rozprávač Na jednom dvore žili Kohútik Kikirík a štyri veselé myšky – Myšuľka, Piskuľka, Hryzuľka a Chvastuľka. Myšičky sa väčšinou dňa zabávali a čo robil Kohútik?

Kohútik Kikirikí... Vstávajte myšičky, už je ráno! (*Kohútik zametá dvor, a zrazu nájde klások, zodvihne ho a volá myši...*) Aha, čo tu leží – klások! Myšuľka, Hryzuľka... podťte sem. Pozrite čo som našiel.

Myšky (pribiehajú na scénu)

1.myška Čo chceš, čo nás tak zavčasu budíš?

2.myška Čo si to našiel, ukáž

3. a 4. myška Pšeničný klások?

1.myška Treba ho vymlátiť!

Kohútik A kto ho vymláti?

1.myška Ja nie!

2.myška Ja tiež nie!

3. a 4.myška Nám sa veru nechce (*povedia spolu*) Radšej sa budeme hrať!

Kohútik Dobre ja teda klások vymlátim.

Rozprávač Kým sa myšičky veselo zabávali, Kohútik mlátil klások.

SCÉNA: Myšičky sa hrajú s loptou a pospevujú si – Hop loptička hop, poskoč ponad plot

2.výstup

Kohútik Pozrite sa myšičky, koľko zrna som vymlátil. (*vlečie vrece*)

Myšičky Tak veľa!

1.myška Teraz treba zrno zaniest' do mlyna a múku namliet'!

Kohútik A kto zrno zanesie?

1.myška Ja nie.

2.myška Mne sa nechce.

3. a 4.myška My budeme radšej spievať a tancovať. Cink, cink, cink robiť veru nebudeme. Radšej si zatancujeme. Chi-chi-chi-cha-cha-cha.

Kohútik No, zase to ostalo na mne.

3. výstup

Rozprávač A keď sa kohútik z mlyna vrátil, opäť zavolal myšičky.

Kohútik Podťte sem myšičky, priniesol som múčku z mlyna.

1.myška Jéj, koľko múčky.
2.myška Si šikovný kohútik.
3.myška Teraz treba cesto zamiesiť a koláče upieť.
Kohútik Ale kto dreva nanosí, kto zakúri v peci, kto cesto zamiesi a koláče upečie?
Myšky (spolu) Nám sa veru nechce, ideme sa hrať na schovávačku.
Kohútik A zase to všetko ostalo na mne.
Myšky (ostávajú na scéne a hrajú sa na schovávačku) Eniki, beniki, kliky bé, ábr, fábr, dominé elce, pelce do pekelce, eč, pec, a ty chod' preč. Hú-hú, kde ste, - hľadaj ma!
Rozprávač Kým Kohútik dreva nanosil, cesta zamiesil, a koláče upiekol, myšičky sa hrali na schovávačku. No len čo koláčiky z pece vytiahol a na okno položil, aby vychladli, vôňa koláčov privábila myšičky k domčeku.

4.výstup

1.myška Čo to tu krásne rozvoniava?
2.myška Ale sme poriadne vyhladli z toho hrania.
3.myška Cítim vôňu dobrých koláčikov.
1.-4.myška Zoberme si z nich! (myšky sa natáhujú po koláčoch)
Kohútik Počkajte, počkajte... Kto našiel klások?
Myši Ty Kohútik (veselo)
Kohútik Kto vymlátil klások?
Myši Ty si ho vymlátil! (menej veselo)
Kohútik A kto zaniesol zrno do mlyna?
Myši Zase ty, Kohútik. (potichu)
Kohútik Kto nanosil dreva, zamiesil cesto a upiekol koláč?
Myši Všetko ty. (smutno)
Kohútik A čo ste robili vy?
Rozprávač A čo povedať na záver? Čo myslíte deti? Platí známa múdrost – Bez práce nie sú koláče! Tak si to zapamätajte aj vy, aby ste nedopadli ako myšky...

11. Príslovia

Hľadaj v skupine A a B časti prísloví, ktoré patria k sebe a spoj ich čiarou.

A

Kto druhému jamu kope,
Ranné vtáča
Každý chvíľku
Kto sa bojí,
Kto prv príde,
Pes, ktorý breše
Nová metla
Komu sa nelení,
Jedna lastovička
Nehovor hop,
Ked' sa rúbe les,
Kto šetrí,
Ked' nie je kocúr doma,
Dovtedy sa chodí s džbánom po vodu,
Komu niet rady,
Kto neskoro chodí,
Komu nie je zhora dané,
Kto sa smeje naposledy,
Kto nepracuje,

B

tomu niet pomoci.
nesmie do lesa.
dobré zametá.
nehryzie.
ťahá pílku.
ďalej doskáče.
neprinesie jar.
nech neje.
má za tri.
kým sa ucho neodtrhne.
myši majú hody.
sám sebe škodí.
lietajú triesky.
kým nepreskočíš.
sám do nej padne.
ten prv melie.
ten sa smeje najlepšie.
v apatike nekúpi.
tomu sa zelení.

12. Oprav chyby v názvoch rozprávok správne.

- Snehulienka a sedem lúpežníkov
Soľ nad železo a hliník
Ako išlo kuriatko na vandrovku
O dvanásťich somárikoch
Tri oriešky pre Rosalindu
Nafúkaná princezná
O psíčkovi a mištičke
Kocúr v topánkach
O perníkovej bytovke
Červená babička
Rozprávka veľkej kapuste
Princezná s medenou hviezdičkou na hlave

13. Uhádni, aké rozprávky sa skrývajú v týchto hádankách. Správne ju spoj s obrázkom.

Malý chlapček z hrachu volá,
mamka, tatko už som doma.
Zlodeji ho uniesli,
do vrecka ho schovali.
Aká je to rozprávočka?

.....

Kráľ Marušku z hradu vyhnal,
len dve dcéry v láske mal.
Už soli v kráľovstve niet,
Maruška vráť sa hned'.
Aká je to rozprávočka?

.....

12 mužov pri ohni sedí,
Maruška na nich smutne hľadí.
Macocha ju vyhnala,
jahody doniest' kázala.
Aká je to rozprávočka?

.....

V ďalekej smutnej krajine,
ruže nikto nezazrie.
Ruženka dnes sviatok slávi,
kráľovstvo na sto rokov zaspí.
Aká je to rozprávočka?

.....

V jednom dome na kraji,
dievčiskom ufúľaným ju volali.
Tri oriešky dostala,
črievičku na schodoch nechala.
Aká je to rozprávočka?

.....

4 PL SNEHULIENKA A SEDEM TRPASLÍKOV

Literárny text: Jacob a Wilhelm Grimmovci: Snehulienka a sedem trpaslíkov – (autorská rozprávka)

1. Prečítaj si text. Začiatok a koniec vety vyfarbi rovnakou farbou.

V d'alekej krajine sa narodila prekrásna princezná. Tvár mala bielučkú ako sneh, preto ju všetci volali Snehulienka. Po smrti jej matky sa kráľ znova oženil. Snehulienka dostala zlú macochu, ktorá sa starala len o svoju krásu. Časom vyrástla zo Snehulienky driečna dievčina. Bola taká pekná, že zlá macocha div nepukla od závisti. Preto sa každý deň sptyovala svojho čarovného zrkadielka: „Zrkadielko, povedz mi, kto je najkrajší v tomto kráľovstve?“ „Najkrajšia v tomto kráľovstve je Snehulienka.“ – odpovedalo čarovné zrkadielko. Kráľovnú od jedu div neporazilo. Prikázala poľovníkovi, aby Snehulienku v lese zmárnil. Ten sa nad ňou zľutoval a nechal ju žiť. Blúdila lesom. Zvečerilo sa a začala a báť. V diaľke zazrela svetlo. Bol to domček. Všetko v ňom bolo malilinké: stôl, stoličky aj postieľky. Na stole bolo sedem tanierikov. Z každého odjedla a ustatá zaspala v najmenšej postieľke. O chvíľu prišlo domov sedem malinkých mužičkov. Boli to trpaslíci, ktorí pracovali v bani. „Podte sem! Pozrite sa, kto to leží v mojej postieľke!“ – zvolal najmenší trpaslík. Všetci sa čudovali: „Odkiaľ sa tu zobraľo to krásne dievča?“ Ich hľasy zobudili Snehulienku, ktorá im vyrozprávala svoj smutný príbeh. Ponúkli jej, aby u nich zostala. U trpaslíkov jej bolo dobre. Zlej kráľovnej však čarovné zrkadielko prezradilo, kam sa princezná ukryla. Otrávila krásne jablko, preobliekla sa za starenku a vybrala sa k domčeku. Prihovorila sa Snehulienke: „Si taká peknučká a dobrá. Vezmi si odo mňa jabĺčko, budeš ešte krajšia.“ Sotva doň Snehulienka zahryzla upadla do hlbokého spánku. Trpaslíci si mysleli, že umrela a veľmi za ňou žialili. Uložili ju do sklenej truhly na lesnú čistinku. Tam ju našiel švárný princ a zaľúbil sa do nej. Chcel si ju odviest domov. Keď trpaslíci niesli truhlu, jeden z nich sa potkol a otrávené jablko vypadlo Snehulienke z hrdla. V tej chvíli ožila. Snehulienka sa vydala za princa a siedmi trpaslíci ostali ich vernými kamarátmi. Keď sa to zlá macocha dozvedela, od závisti jej puklo srdce.

Prikázala poľovníkovi,	ktorá sa starala len o svoju krásu.
Snehulienka dostala zlú macochu,	v najmenšej postieľke.
Z každého odjedla a ustatá zaspala	aby Snehulienku v lese zmárnil.

Ich hlasy zobudili Snehulienku,	budeš ešte krajsia.
Vezmi si odo mňa jabĺčko,	jeden z nich sa potkol a otrávené jablko vypadlo Snehulienke z hrdla.
Ked' trpaslíci niesli truhlu,	od závisti jej puklo srdce.
Ked' sa to zlá macocha dozvedela,	ktorá im vyrozprávala svoj smutný príbeh.

2. Precvič si jazýček jazykolamom.

Poslali ma naši k vašim, aby prišli vaši k našim. Ak neprídu vaši k našim, tak neprídu naši k vašim.

3. Po prečítaní textu odpovedaj na nasledujúce otázky.

Páčila sa ti rozprávka?

Napíš, čo sa ti v rozprávke páči a čo sa ti nepáči.

.....
.....
.....

Rozhodni o aký text ide. Správnu odpoveď zakrúžkuj.

(umelecký text, vecný text, poézia, próza, ľudová rozprávka, autorská rozprávka)

Ako sa príbeh začína?

Porozmýšľaj a napíš, ako inak by sa mohol príbeh začať. Svoje vety prečítaj.

.....
.....
.....

Doplň, čo je hlavnou tému rozprávky?

Aké poučenie vyplýva z rozprávky?

Aké postavy vystupujú v tejto rozprávke? Charakterizuj ich.

KLADNÉ	ZÁPORNÉ

HLAVNÉ	VEDĽAJŠIE

Akými prídavnými menami by si opísal jednotlivé postavy rozprávky ?

.....
.....
.....

Cítil si sa niekedy rovnako alebo podobne ako niektorá z postáv? Kedy a prečo?

.....
.....
.....

Čo by si urobil ty, keby si bol na mieste niektorej z postáv?

.....
.....

Prečo dostala dievčina meno Snehulienka?

Čo urobil kráľ po smrti Snehulienkinej matky?

Z akého dôvodu macocha konala v rozprávke tak, ako konala?

.....

Čo prikázala macocha poľovníkovi?

Čo objavila Snehulienka v lese?

Za koho sa preobliekla macocha?

Kto našiel Snehulienku na čistinke v sklenej truhle?

Napíš vetu ako končí rozprávka?

.....

Ktorá číslovka sa vyskytuje v tejto rozprávke?

Napíš do bublín motívy prevzaté z ľudovej rozprávky a motívy z autorskej rozprávky.

Motívy ľudovej rozprávky

.....
.....
.....

Motívy autorskej rozprávky

.....
.....
.....

4. Na základe prečítanej rozprávky označiť správnosť alebo nesprávnosť výroku.

Ku výroku napíš áno/nie.

Macocha bola na Snehulienku zlá.

Poslala rybára, aby ju v lese zmárnil.

Macocha prišla ku Snehulienke v podobe mladého dievčaťa.

Macocha dala Snehulienke otrávené jablko.

5. Objasni nasledujúce slovné spojenia a frazeologizmy.

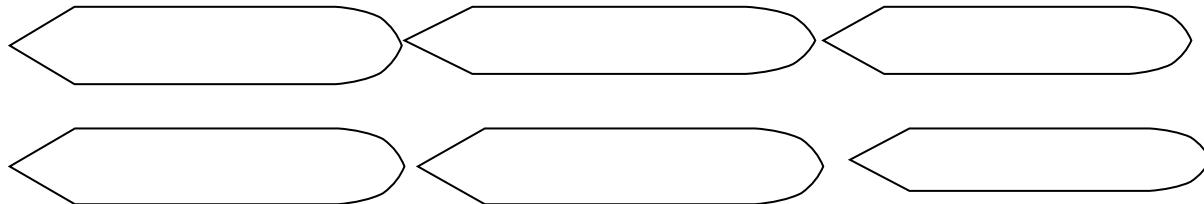
Časom vyrástla zo Snehulienky driečna dievčina.
.....

Bola taká pekná, že zlá macocha div nepukla od závisti.
.....

6. Nájdi v texte prirovnanie a napíš ho.

Pohybom tela alebo výrazom tváre vyjadri nasledujúce prirovnania: Díva sa ako teľa na maľované vráta. Lezie ako rak. Chodí ako zmoknutá sliepka.

7. Vypíš z textu do bublín zdrobneniny.

8. Po prečítaní rozprávky Snehulienka a sedem trpaslíkov zostav stručnú osnovu.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

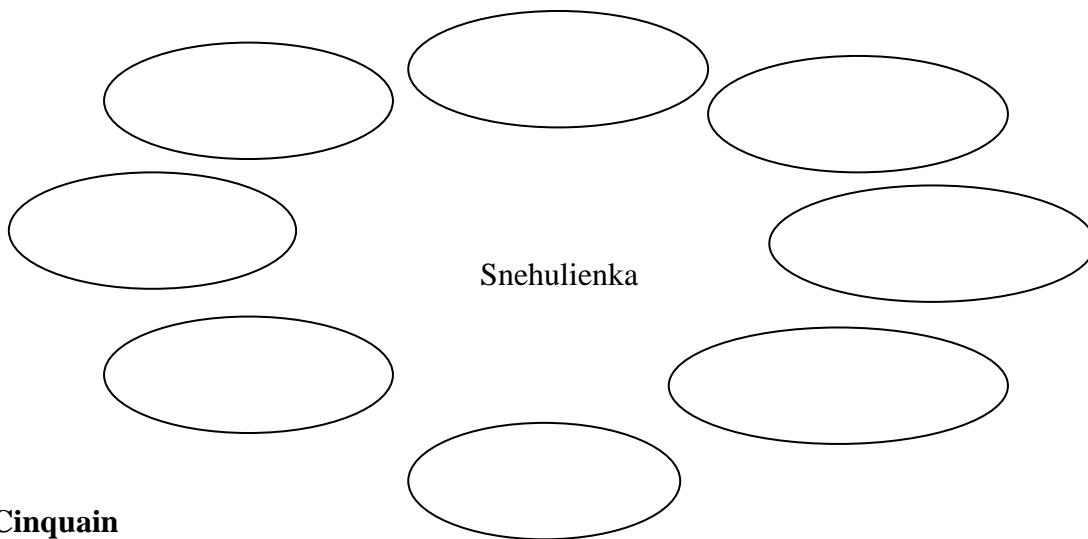
9. Očísluj obrázky podľa dejia rozprávky. Povedz rozprávku vlastnými slovami.

10. Vymysli najneobvyklejšie mená trpaslíkom. Napíš ich.

11. Clustering

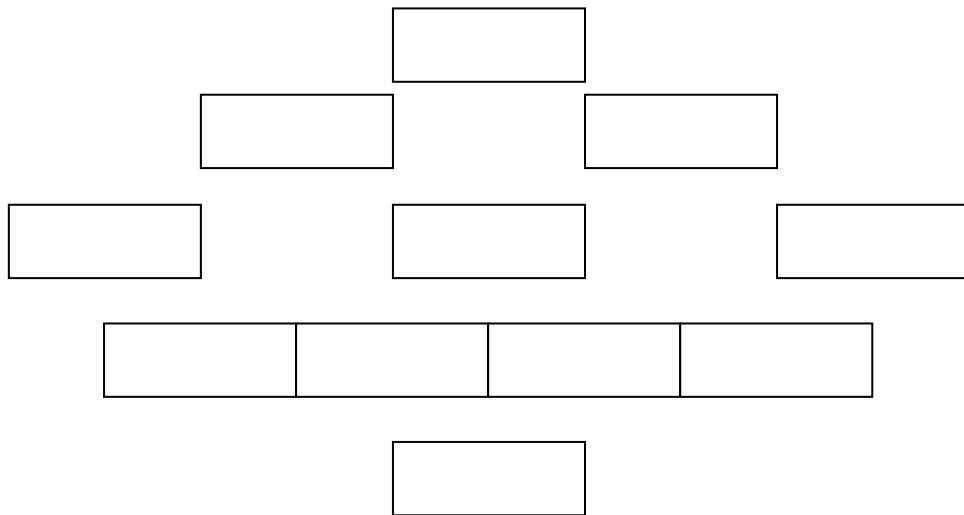
Porozmýšľaj a napíš do bublín slová, ktoré ti k Snehulienke napadnú.

12. Cinquain

Rozprávka Snehulienka a sedem trpaslíkov ponúka veľa možností vytvoriť krátku báseň. Vedel by si napísat päťveršovú báseň s východiskovým slovom SNEHULIENKA o tom aká bola a čo pre nás znamená? Pracuj podľa nasledujúcich pokynov.

- Verš: podstatné meno: SNEHULIENKA
- Verš: opis témy – dve prídavné mená
- Verš: vyjadruje dej – tri slovesá
- Verš: vyjadrenie emocionálneho vzťahu k téme – veta zo štyroch slov
- Verš: synonymum, podstata témy – jedno slovo (slovný druh, podľa vlastného výberu)

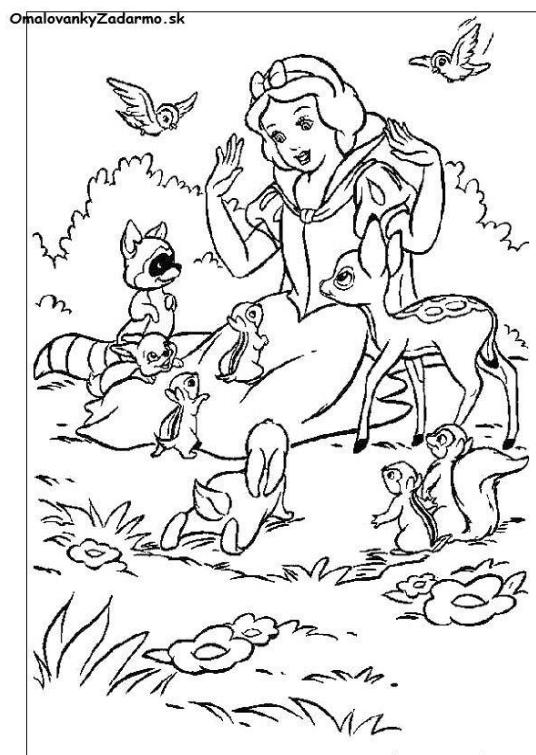

13. Akrostich

Na začiatočné písmená doplň slová, ktoré súvisia so slovom Snehulienka. Vyfarbi si obrázok.

S.....
N.....
E.....
H.....
U.....
L.....
I

E.....
N.....
K.....
A.....

14. Spisovatelia

Pokús sa vytvoriť a napísať vlastnú rozprávku o Snehulienke a siedmich trpaslíkoch. . Pracuj samostatne a potom prezentuj svoj výtvor pred celou triedou.

15. Ilustrátor

Pokús sa nakresliť obrázok na základe napísanej rozprávky.

16. Dramatizácia textu.

Staň sa na chvíľu postavou z rozprávky a zahraj si ju podľa predlohy.

Postavy: rozprávač, zrkadielko, Snehulienka, macocha, sedem trpaslíkov, princ, sluhovia

I. výstup

Kulisy – kráľovská izba /stôl, stolička, zrkadlo/

Rozprávač: V jednej rozprávkovej krajine žila krásna – prekrásna kráľovná. Utierala sa do lupienkov ruží, sto sluhov čakalo na jej rozkazy, no predsa nebola šťastná. Nemala dievča. Ako tak raz sedela pri obloku a vyšívala, pichla sa ihlou do prsta a ako sa vyklonila z obloka, kvapka červenej krvi jej padla na sneh. A kráľovná si veľmi želala, aby jej dcérka mala pokožku bielu ako sneh a pery červené ako krv. Onedlho sa kráľovnej prianie splnilo, narodilo sa jej dievča a pomenovali ho Snehulienka. Lenže šťastie kráľovnej netrvalo dlho, ľažko ochorela a onedlho umrela. Po roku si kráľ priviedol do kráľovstva novú kráľovnú.

/Na scénu vchádza kráľovná, pyšne a sebavedomo sa prechádza po izbe: Ja som tá najkrajšia kráľovná na celom svete, krajšej odo mňa nesmies. /pozerá do zrkadla, obdivuje sa/ Mám tie najkrajšie oči, najkrajšie vlasy, najkrajšiu postavu. /pyšne/ Veru nesmies krajšej ako som ja!!! /otočí sa k zrkadielku a pyta sa/ Zrkadielko, zrkadielko, kto je najkrajší na celom svete?

Zrkadielko: /zo zákulisia/ Ty si najkrajšia na celom svete. /kráľovná zatial sedí v izbe, obzerá sa v zrkadle/

Rozprávač: Čas plynul, Snehulienka rástla. Ked' mala sedem rokov, bola taká nádherná, že jej krásu oslepovala každý, kto ju uvidel. Bola ešte krajsia ako kráľovná. Po čase si kráľovná vybrala svoje zrkadielko a spýtala sa:

Kráľovná: /pyšne/ „Zrkadielko, zrkadielko, kto je najkrajší na tomto svete?“

Zrkadielko: Pekná si, pekná, kráľovná moja, ale Snehulienka je stokrát krajsia od teba.“

Kráľovná: /nahnevá sa, zlostne sa prechádza po miestnosti/ Och, tak toto tak nenechám, nikto na svete nemôže byť krajsi ako ja! Ja som tá najkrajšia zo všetkých, a nie Snehulienka! Niečo musím urobiť! Ale čo? /na chvíľku zastane, chvíľku rozmyšľa, potom sa udrie rukou po čele/ Už to mám. Rýchlo zavolajte pol'ovníka!

Pol'ovník: /úctivo vchádza, pokloní sa pred kráľovnou/ Volali ste ma, pani moja?

Kráľovná: /zlostne/ Pôjdeš do lesa, zoberieš so sebou Snehulienku a necháš ju tam, nech ju dravá zver roztrhá, neopovážiš sa vrátiť s ňou domov. Necháš ju v tej najhlbšej a najtmavšej hore, nech ju už nikdy neuvidím. Rozumel si?

Pol'ovník: /smutne/ Áno, pani moja, rozumel som. /otočí sa k obecenstvu a volá/

Snehulienka! Snehulienka, kde si?

Snehulienka: /vchádza s úsmevom, pospevuje si/ Tu som, volali ste ma?

Poľovník: /smutne/ Pod', snehulienka moja, pôjdeme na prechádzku do lesa.

Snehulienka: /s úsmevom/ Rada s vami pôjdem.

II. výstup

Kulisy – les, chalúpka

Rozprávač: Poľovník so snehulienkou odišli do lesa, išli dlho /poľovník a Snehulienka sa zatiaľ prechádzajú po scéne/, predlho, keď poľovník sa zrazu stratil. Vystrašená Snehulienka dlho blúdila lesom, keď odrazu zbadala v húštine neveľký domček. /to, čo rozprávač číta, Snehulienka znázorňuje pohybom/

Snehulienka: /podíde k domčeku, zvedavo si ho obzerá, neskôr zaklope/ Aha, aký pekný domček. Kto vie, kto v ňom býva? Idem zaklopať, snáď mi otvoria a pomôžu. /Snehulienka otvorí dvere, zvedavo zastane uprostred domčeka, obzerá sa okolo seba. V strede domčeka stojí stôl prikrytý snehobielym obrusom, na ňom pekne naukladaných sedem tanierikov, sedem lyžíc, sedem vidličiek, sedem nožíkov a sedem pohárikov, pri stene naukladaných sedem postieľok/

Snehulienka: /unavene/ Och, ale som vyhľadla a vysmädla, zajem si z každého tanierika /trošku odjedla/, napijem sa trošku z každého pohárika /z každého pohárika trošku odpila, ľahla si do každej postieľky a v poslednej, siedmej postieľke aj zaspí/

Trpaslíci: /veselo, pospevujúc si vchádzajú do domčeka/

1. trpaslík: /prekvapene/ Kto sedel na mojej stoličke?

2. trpaslík: /nahnevane/ A kto jedol z môjho tanierika?

3., 4., 5., 6. trpaslík: /chodia po domčeku, debatujú medzi sebou, pozerajú si do tanierikov, pohárikov/

7. trpaslík: /prekvapene/ Aha, niekto spí v mojej postieľke! /všetci trpaslíci rýchlo podídu k postieľke, s údivom pozerajú na Snehulienku, tíško sa medzi sebou rozprávajú. Siedmy trpaslík si ľahne ku jednému z trpaslíkov./

Rozprávač: Keď sa Snehulienka ráno zobudila, vítao ju sedem párov očí.

3. trpaslík: /milo/ Ako sa voláš, krásavica?

Snehulienka: /skromne/ Snehulienka.

4. trpaslík: /láskavo/ A ako si sa k nám dostala?

Rozprávač: /Snehulienka si sadne do kruhu medzi trpaslíkov a kým rozprávač číta, potíšku sa s nimi rozpráva./ Snehulienka im vyzprávala, ako s ňou zaobchádzala zlá macocha.

Medzitým sa zlá kráľovná veľmi potešila, keď jej poľovník označil, že Snehulienka už

nežije. Znovu sa postavila pred svoje zázračné zrkadlo a pýtala sa ho: „Zrkadielko, zrkadielko, povedz mi, kto je najkrajší na svete? A zrkadielko odpovedal: „Pekná si, kráľovná moja, pekná, ale Snehulienka je tisíckrát krajšia! Za ďalekými horami si šťastne žije pri siedmich trpaslíkoch!“ Kráľovná sa veľmi nahnevala a vyhnala poľovníka, pretože ju oklamal. Celé dni a noci rozmyšľala, ako ublížiť Snehulienke. Jedného dňa na to prišla. Preobliekla sa za starenu, na chrbát si vyložila veľký kôš a vydala sa tam, kde bývala Snehulienka.

Kráľovná: /preoblečená za starenu zaklopne na dvere domčeka/ Dobrý deň, je tu niekto?

Rozprávač: Trpaslíci Snehulienke veľmi prikazovali, aby neotvárala nikomu, kým oni budú v bani, ale Snehulienka ich neposlúchla.

Kráľovná: /líškavo/ Mám tu na predaj lacné veci, podťte si vybrať!

Snehulienka: /otvorila dvere, starenu pustila dovnútra a kúpila si od nej stužku do šnurovačky/.

Rozprávač: Ked'že si Snehulienka nevedela sama poradiť, starena sa ponúkla, že jej pomôže a zaviazala Snehulienku tak silno, že sa úbohej Snehulienke zastavil dych a padla na zem ako mŕtva. /Snehulienka a kráľovná hrajú tak, ako číta rozprávač/

Trpaslíci: /naľakane/ Och, čo sa to stalo našej Snehulienke? Rýchlo ju uložme do posteľe. /hlasno, prekvapene/ Aha, má novú stužku, rýchlo ju dajme preč. /Snehulienka sa prebrala/. Snehulienka /vyčítavo/, nesmieš otvárať už nikomu cudziemu, pretože to bola zlá macocha.

Rozprávač: Kráľovná prišla domov, postavila sa pre zrkadlo a bola veľmi nazostená, keď jej zrkadlo odpovedalo, že Snehulienka ešte žije. Šomrala a dovtedy rozmyšľala, kým nevymyslela ďalší plán. Znovu sa preobliekla za stareňku a prišla pred domček, v ktorom bývala Snehulienka a sedem trpaslíkov. Bol nádherný slnečný deň a Snehulienka práve zametala domček /Snehulienka zametá, pospevuje si popritom/.

Kráľovná: /preoblečená za starenu podíde ku Snehulienke, začne je ukazovať hrebene do vlasov/ Len si kúp, dievčatko moje, pozri, aké sú nádherné, vyskúšaj.

Snehulienka: /úprimne, milo/ Dobre, tetuška, jeden hrebeň si od vás kúpim. Ďakujem vám.

Rozprávač: Ked' starena odišla, Snehulienka sa začala česať /Snehulienka sedí v domčku, češe sa/, a len čo sa jej hrebeň dotkol hlavy, padla na zem ako bez duše /Snehulienka padne na zem, zostane tam ležať, kým neprídu trpaslíci domov./

/trpaslíci hrajú to, čo číta rozprávač/ Večer trpaslíci po návrate domov zase našli ležať Snehulienku na zemi a hned' vedeli, že u nich bola zlá macocha. V Snehulienkiných vlasoch našli otrávený hrebeň, vybrali ho a Snehulienka ožila. Rozpovedala im, čo sa s ňou stalo. Trpaslíci jej znova kládli na srdce, aby nikoho nevpúšťala, keď bude doma sama. Zlá

kráľovná sa doma znova postavila pred zrkadlo, a veľmi sa nahnevala, keď sa dozvedela, že Snehulienka stále žije. Rozhodla sa teraz preobliecť za mladú sedliačku, do veľkého koša si naložila jablká a medzi ne vmiešala jedno začarované jablčko. Prišla k domčeku a sladkým hlasom volala na Snehulienku.

Kráľovná: /líškavo/ Dobrý deň, ktože býva v tomto nádhernom domčeku?

Snehulienka: /nesmelo vykukla von oknom/ Nemôžem vám otvoriť dvere, trpaslíci mi to zakázali!

Kráľovná: /prefíkane/ Nemusíš mi otvoriť dvere, len pozri, podarujem ti jedno jablčko, vyberiem pre teba to najkrajšie a najčervenšie. /podáva Snehulienke jablko/

Snehulienka: /smutne/ Nehnevajte sa tetuška, nezoberiem si od vás jablčko.

Kráľovná: Hádam sa len nebojíš, že je otrávené? Vieš čo, rozdelíme si ho napoly, dobe? Ja zjem jednu polovicu, ty druhú. /kráľovná rozkrojí jablčko, jednu polovicu podá Snehulienke, do druhej zahryzne ona sama. Snehulienka zahryzne do jablka – padne na zem ako mŕtva./

Teraz ti už nikto nepomôže! /zlomyselne, odchádza zo scény/

Rozprávač: Kráľovná sa vrátila späť domov. Tam sa ihned postavila pred zázračné zrkadlo a spýtala sa ho: „Zrkadielko, zrkadielko, kto je najkrajší na celej zemi?“ A zrkadielko jej odpovedalo: „Pekná si, kráľovná, pekná, si najkrajšia na celej zemi.“ Zlá kráľovná sa až teraz upokojila. Večer sa vrátili trpaslíci /hrajú, ako číta rozprávač/ do domčeka a uprostred izby našli ležať Snehulienku. Hľadali, prehľadávali, ale nevedeli, čo by ju mohlo otráviť. Uvolnili jej šaty, prečesávali vlasy, oblievali ju vodou, no všetko márne. Tak ju uložili do postieľky, všetci si okolo nej posadali a tri dni a tri noci ju oplakávali. Zo skla urobili rakvu /Snehulienka ostane ležať na mieste, len sa zmenia kulisy – kulisy domčeka sa zmenia za kulisy lesa/, uložili do nej Snehulienku a na vrchnák zlatými písmenami napísali jej meno a to, že bola kráľovskou dcérou. Vždy jeden trpaslík ostával pri nej na stráži. Dni sa míňali, no Snehulienka vyzerala, akoby stále spala: pokožku mala bielu ako sneh, pery červené ako krv. Jedného dňa v blízkosti lesa, kde spala Snehulienka, poľoval cudzí princ.

Princ: /prekvapene/ Aha, svietielko! Kto vie, čo to tam svieti. Idem sa pozriet. /príde ku Snehulienke, pozrie sa na ňu, tvár sa mu rozžiarí a obráti sa k trpaslíkom/ Dajte mi Snehulienku, dám vám za ňu toľko zlata a striebra, kol'ko len budete chcieť! /trpaslíci odmietavo krútia hlavou/

Rozprávač: Trpaslíci odmietli princovu ponuku, no keď videli, aký je smutný, zľutovali sa nad ním a dali mu Snehulienku.

Princ: Sluhovia, podťe a zoberte Snehulienku, odnesiete ju do paláca. /pribehnú sluhovia, snažia sa zobrať Snehulienku, no jeden sluha sa zrazu potkne, pustí Snehulienku na zem,

Snehulienke vypadne z úst otrávené jablko a Snehulienka ožije/.

Snehulienka: /prekvapivo/Ach, kde to som?

Princ: /chytí Snehulienku za ruku, s láskou sa na ňu pozrie/ Chceš sa za mňa vydať?

/Snehulienka hanbivo prikývne na súhlas, zakýva trpaslíkom a spolu s princom odchádza zo scény/

Rozprávač: Snehulienka súhlasila, rozlúčila sa s trpaslíkmi a princ vzal Snehulienku do svojho paláca, kde vystrojil veľkú svadbu. Ked' sa zlá macocha dozvedela, že Snehulienka predsa len žije, pukla od zlosti. Zo Snehulienky sa stala kráľovná, z princa kráľ a dlho spolu šťastne žili, až kým nepomreli. A na konci bol zvonec, a to je našej rozprávočke koniec.

17. Pozorne si prečítaj hádanku.

Je tridsať dva bielych trpaslíkov. Majú biele čapice, kabátiky, topánky a nohavičky Stoja v dvoch radoch oproti sebe a chutí im chlebík, mrkva, red'kovka, čerešne, šalát, pečené kurča. Majú radi vajcia, maslo, rybí tuk, mlieko, syry, tvaroh a jogurt. Sú to veľmi čistotní trpaslíci. Kúpu sa ráno i večer. Drhnú sa zubnými kefkami. A veľmi sa hnevajú, ked' musia jest' cukríky a čokoládu. Čo je to?

Napiš, aké ponaučenie vyplýva z tejto hádanky?

.....
.....

Použi prirovnania vo vetách.

Biely ako mlieko.

Čierny ako havran.

Červené ako ruža.

Zelený ako tráva.

Rovný ako svieca.

Mocný ako buk.

Skús napísat' nejaké prirovnanie.

.....
.....

Rozdel' slová na slabiky.

topánky nohavičky

mrkva red'kovka čerešne

trpaslíci hnevajú syr

čokoládu tridsať tuk

5 PL VIANOCE – BLAHOŽELANIA A VINŠE

1. Dokončí text.

Vianoce sú, ked'

2. Doplň správne slovo do básničky. Pomôž si pomôckou. (dáme, mame, dom, oknom, vianočný stromček) Vyfarbi si obrázok.

.....
Hned' rozvonia celý ,
ked' sa rozkonári.

Trblieta sa za ,
do zimnej tmy žiari.

Už je stromček hotový,
darček podeň ,
sestričke i bratovi, otcovi i

3. Napíš, aké zvyky sú u vás doma.

.....
.....
.....
.....
.....

4. Uhádni hádanky.

Nechce baran do stráne, za rohy ho tŕháme. Ked' zo stráne letí, nesie fúru detí.

Čo je to?

Nie je to plameň, zato nás páli. Menej nás páli, ked' máme šály.

Čo je to?

5. Napíš krátky vinš alebo pranie. Pokus sa ho nakresliť.

.....
.....
.....
.....
.....

6. Prečítaj si pesničky a vinš. Text zdramatizuj – využi gestikuláciu. Nauč sa naspamäť vinše a pesničky.

Literárny text: **Tublatanka:** Podľme bratia do Betlema – (pesnička)

Podľme bratia do Betlema.

Didlaj didlaj didlaj dá.

Ježišku, miláčku, ja ťa budem kolembati,

Ježišku, miláčku, ja ťa budem kolembat'.

Podľme bratia, podľme spolu.

Didlaj didlaj didlaj dá.

Ježišku, miláčku, ja ťa budem kolembati,

Ježišku, miláčku, ja ťa budem kolembat'.

V maštalôčke tíško drieme.

Didlaj didlaj didlaj dá.

Ježišku, miláčku, ja ťa budem kolembati,

Ježišku, miláčku, ja ťa budem kolembat'.

My Ježiška nevzbudíme.

Didlaj didlaj didlaj dá.

Ježišku, miláčku, ja ťa budem kolembati,

Ježišku, miláčku, ja ťa budem kolembat'.

Hájaj, búvaj, diet'a zlaté.

Didlaj didlaj didlaj dá.

Ježišku, miláčku, ja ťa budem kolembati,

Ježišku, miláčku, ja ťa budem kolembat'.

Didlaj dudlaj didlaj dá. Didlaj dudlaj dudlaj dá.

Ježišku, miláčku, ja ťa budem kolembati,

Ježišku, miláčku, ja ťa budem kolembat'.

Literárny text: Anna Olšovská: Blahoželania a vinše

Na Vianoce deň je krátky,
prajeme vám veľa lásky.
Hviezdu šťastia nad domovom,
požehnanie v roku novom.

Krásne sviatky vianočné,
ešte krajší nový rok.
Požehnaný každý deň
a bezpečný každý krok.

Vinšujeme vám, čo prajete nám,
aby ste sa tak mali, ako ste nám vy priali,
aby vám bolo dínom – dánom, ako býva veľkým pánom.

Prajeme vám Vianoce požehnané, cukrované, koledami ospievané.

Prajeme vám šťastný nový rok,
aby vám vyšiel každý krok,
aby ste mali všetkého dosť
a to aj druhým pre radosť.

Šťastie zdravie pokoj svätý – (pesnička)

Šťastie, zdravie, pokoj svätý vinšujeme Vám.
Či ste starý, lebo deti, nezáleží nám.
/: Z ďaleka sa berieme, novinu Vám nesieme,
čo sa stalo dnešnej noci v meste Betléme. :/

Narodil sa chlapček malý, posiela nás k Vám,
aby ste mu niečo dali, zaniesť mu to mám.
/: Chlebík, ten už nechce brať, nakŕmila ho už mat',
radšej toliar, lebo dukát ráchte mu poslat'. :/